

Văn mẫu lớp 10

Cảm nhận về nhân vật tù trưởng Đam Săn qua trích đoạn "Chiến thắng Mốt-ao Moxây" trong thi sử "Đam Săn"

BÀI LÀM

Tiếng đồng tiếng bạc của các cồng, chiêng lớn còn âm vang bên tai em.

Hình ảnh tù trưởng Đam San đầu đội khăn nhiễu, vai mang nải hoa, đánh đu

thăng đó còn hiện trước mắt em sau khi tâm trí em hòa nhập vào sử thi Đam San

của người Tây Nguyên nơi núi cao rừng thẳm đầy voi đực voi cái ra vào không

ngớt.

Đam San ngang tàng từ trong bụng mẹ. Đó là người anh hùng sử thi với

ngoại hình phi thường, hành động phi thường, làm nên những chiến công chỉ có

óc tưởng tượng táo bạo. Đam San tràn đầy sức trai được đồng bào Tây Nguyên

ca ngợi " là một dũng tướng chắc chết mười mươi cũng không lùi bước. Ngực

quần treo một tấm mền chiến, mình khoác một tấm áo chiến...sát bên mình

nghênh ngang đủ giáo gươm. Vẫy đôi cánh đại bàng của so sánh và phóng đại, các tác giả dân gian đã tả cận cảnh, cụ thể sức vóc của người tù trưởng kiêu

hùng đó. " Bắp chân chàng ngang sức voi đực, hơi thở chàng âm âm tựa sấm dậy, chàng nằm sấp thì gãy rầm sàn, chàng nằm ngửa thì gãy xà dọc." Ghê gớm thật ! Hùng tráng thật! Đam San hiển nhiên là con người của chiến công và kì tích. Cây giáo của chàng được miêu tả là " cây giáo thần, cây giáo dính đầy những oan hồn"! Không phải ngẫu nhiên mà người ta kể và cả sử thi đã dùng những từ " nghênh ngang"" ngang tàng" để nói về Đam San anh hùng " tiếng tăm lừng lẫy".

Khi đến nhà tù trưởng Motao Moxây để giành lại vợ. Đam San đã cất lên những lời có cánh. " Ta sẽ lấy cái sàn nhà người ta bỏ đôi, ta sẽ lấy cái cầu thang của nhà người ta chẻ ra kéo lửa, ta hun cái nhà của nhà người cho mà xem!" Người đọc lặng đi trước vẻ dữ tợn như một vị thần của Motao Moxây, và gương hắt óng ánh như cái cầu vồng. Nhưng Đam San coi thường hắt. Hãy xem

hành động của chàng: " Một lần xốc tới, chàng vượt một đôi tranh. Một lần xốc tới, chàng vượt một đôi lò ô". Đam San múa giáo. " chàng múa trên núi cao, gió như bão. Chàng múa dưới gió thấp, gió như lốc...Khi chàng múa chạy nước kiệu, quả núi ba lần rạn nứt, ba đôi tranh bật rã bay tung". Thế rồi được Ông Trời mách bảo, Đam San đã đánh kẻ thù ngã lăn quay ra đất. Bác bỏ lời cầu xin của Motao Moxây, Đam San vô địch đã cắt đầu kẻ đã cướp vợ mình.

Không chỉ tiêu diệt kẻ bạo ngược, lấy lại được vợ, Đam San còn thu nhận nhiều chiến lợi phẩm. Chàng kêu gọi tôi tớ của Motao Moxây đi với chàng. Thế Đam San càng thêm giàu có. " Tôi tớ mang của cải về nhiều như ong chuyên nước, như vò vẽ di chuyển hoa, như bầy trai gái đi giếng làng công nước". Bộ tộc của chàng càng thêm vững mạnh. Đam San lại nói những lời có cánh trước niềm vui chiến thắng: " Hỡi anh em trong nhà, hỡi bà con trong làng, xin mời tất

cả đến với ta! Chúng ta sẽ mở tiệc ăn mừng năm mới, chúng ta sẽ ăn lợn ăn trâu, đánh lên các chuông các trống to, đánh lên các cồng hlong hòa nhịp cùng chũm chọe xoa sao cho kêu rộn rã, để voi đực voi cái ra vào sàn hiên không ngớt, dây cồng dây chiêng không lúc nào vắng bớt trên giá treo chiêng..."

Đam San sinh ra là để vươn tới những chiến công lớn lao, vượt qua những sức mạnh cản trở từ bao đời đối với cộng đồng Tây Nguyên. Chàng nhất quyết đôn đốc mọi người đi chặt cây thần smuk, chàng đánh thắng hai tù trưởng thù địch. Đam San còn táo tợn đi bắt Nữ thần Mặt trời về làm vợ. Khi cần Đam San dám lên trời để đầu lý, đầu sức với ông Trời. Hình dung về người anh hùng phi thường đó, em cứ liên tưởng đến hoàng tử Ra - ma trong thi sử Ấn Độ Ra - ma - ya - na và dũng tướng Uy - li - xơ trong thi sử Hy Lạp. Ra - ma tiêu diệt quỷ

vương để cứu vợ là nàng Xi -ta xinh đẹp, Uy - li - xơ cũng hạ gục bọn cầu hôn muốn cướp nàng Pê - nê - lớp thủy chung của chàng.

Cả 3 đều lập nên nhiều kỳ tích sáng chói, tuy Ra - ma và Uy - li - xơ có phần người hơn. Em cảm phục Đam San dù chàng còn vướng vào mâu thuẫn nặng nề giữa tập tục và lý tưởng. Và có lúc con người tài năng vô song ấy còn quá nông cuồng nên đã chìm vào trong đầm lầy trên đường đến vương quốc Nữ thần Mặt Trời.

Thời đại của Đam - San đã đi qua. Đam San đã chết nhưng khát vọng của chàng còn mãi. Khát vọng ấy vẫy gọi mọi đời sau đi tới " không lùi bước" dù phải bỏ mình để thực hiện hoài bão và lý tưởng cao đẹp không chỉ cho riêng

mình và còn vì toàn thể cộng đồng. Như vậy hình tượng Đam San sống mãi trong tâm trí người đời sau.